

תכנית תקווה למנהיגות פוליטית : הפילוסופיה של המנהיגות !

במסגרת תכנית קיץ יוקרתית חדשנית וראשונה מסוגה בארץ, כוננו עשרים וחמישה סטודנטים מארץ והעולם, לחודש שלם במסגרתו קיבלו הכשרה בלימודי מנהיגות ומחשבה פוליטית מאת טובי המרצים, הכוללת סדרת מפגשים עם מקבלי החלטות המשפיעים בישראל.

מאת אלעד קספו

בוגר בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה ובית ספר אריסון למנהל עסקים

אסף צחור, המנהל האדמיניסטרטיבי של התכנית, מספר על תהליך המיון לתכנית תקווה: "המטרה הייתה לבחור את הטובים שבסטודנטים. הפצנו את דבר קיומה של התכנית בכלל האוניברסיטאות בארץ ובתוך זמן קצר של חודשים ספורים הוגשו מעל ל-400 מועמדות, שהם הישג לא מבוטל".

התכנית חולקה למספר נדבכים: לימוד קלאסי של יסודות החשיבה הפוליטית והליברל-דמוקרטית, עיסוק בסוגיות יסוד בציונות, הגות יהודית וציונית, מדיניות פנים ומדיניות ציבורית, מדיניות חוץ, חוק ומשפט בינלאומי, כלכלה פוליטית, מדיניות רווחה, חינוך ועוד. כל נדבך אפשר לסטודנטים מפגש בלתי אמצעי עם סוללה של אישי ציבור, חברה, חינוך, יזמות חברתית וכלכלה, אקדמיה ומשפט. בין היתר הסטודנטים נפגשו עם: **פרופ' אוריאל רייכמן**, נשיא המרכז הבינתחומי הרצליה, **פרופ' יחזקאל דרור**, נשיא מכון של המכון לתכנון מדיניות העם היהודי, **פרופ' אמנון רובינשטיין**, מרצה מבית הספר רדזינר למשפטים, **פרופ' אבנר דה-שליט**, פרופסור למדע המדינה ודיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטה העברית, **פרופ' רות גביזון**, פרופסור בקתדרה לזכויות האדם בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית, **פרופ' אסא כשר**, מופקד על הקתדרה לאתיקה מקצועית ולפילוסופיה של הפרקטיקה, פרופסור לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב וזוכה פרס ישראל, **פרופ' דן בן-דוד**, מנכ"ל מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל, **ד"ר מייקל דוראן**, מרצה אורח באוניברסיטת ניו-יורק (NYU), **פרופ דויד נחמיאס**, מבי"ס לאודר לממשל דיפלומטיה ואסטרטגיה בבינתחומי ומהמובילים בתחום המדיניות הציבורית בישראל, **ד"ר בועז גנור**, סגן דיקן בית ספר לאודר לממשל,

ניתוק מוחלט למשך ארבעה שבועות, מלון אחד, 25 סטודנטים מהארץ והעולם. מזכיר לכם תכנית מציאות? ובכן, זוהי תכנית המציאות הכי אמיתית שתפגשו אי פעם, התכנית החדשה המשותפת למרכז הבינתחומי הרצליה ולקרן "תקווה". מדובר בתכנית למנהיגות פוליטית. במסגרתה מתנתקים הסטודנטים הנבחרים מעיסוקיהם ומקדישים זמנם להכשרה אינטנסיבית ולימוד של מקורות המנהיגות הפוליטית.

התכנית מציעה עיון מעמיק, קפדני ובאוריינטציה מודרנית בטקסטים מכוננים במחשבה המדינית והפוליטית ובמחשבה היהודית והציונית, בצד עיון בסוגיות אקטואליות ובערות במדיניות החוץ והפנים של ישראל. ההרצאות ניתנות על-ידי מיטב המומחים והמרצים בתחומים השונים מהארץ ומהעולם, כמו כן נערכות סדנאות מקצועיות אשר מטרתן לחדד כישורים שונים הדרושים למנהיגים של המחר, כגון הופעה מול ציבור, התמודדות עם ראיון טלוויזיה ועוד.

הניהול האקדמי של התכנית הופקד בידי **ד"ר אליסה רובין פלד**, חברת סגל בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה ובידי **פרופ' פיטר ברקוביץ'** מאוניברסיטת סטנפורד, הנחשב לאחד המומחים המובילים בעולם לחשיבה פוליטית. "כוונתנו היא לא ליצור מנהיגות חדשה בתוך פרק זמן של ארבעה שבועות. המטרה היא לפתח, לבנות ולהעצים את היכולות הקיימות בסטודנטים בכדי לאפשר להם מצע להגשמה מלאה של יכולות ההנהגה שלהם", אומרת ד"ר אליסה רובין פלד.

הבינתחומי הרצליה

שלי לשרת במגזר הציבורי יחד עם ההרגשה הכללית שמהווה כאן אצלנו הפסיק לעבוד ושחייבים לשנות, הוביל אותי לתכנית, להזדמנות ללמוד עם אנשים איכותיים מעניינים, וכן, למרבה הפלא, גם צנועים מאוד. יחד העמקנו ידע, שברנו תבניות מקובלות וניסינו ליצור תבניות חדשות".

עבור חלק מהמשתתפים התחומים שנידונו בתכנית היו חדשים וראשוניים. כך נזכר **יהונתן ויינראוב**, הלומד לקראת תואר במסגרת תכנית לאוטמן הבינתחומית למצטיינים באוניברסיטת תל אביב: "כסטודנט המגיע מתחומים של פיזיקה, אסטרונומיה ומדעי המוח החשיפה לכתבי יסוד בפילוסופיה של הפוליטיקה, אריסטו, גון לוק, הפדרליסט ואחרים, היו דבר חדש לחלוטין עבורי. נוכחתי לדעת כי הדברים מתקשרים לכל תחום מעשי באופן כללי ולתחומי העיסוק שלי בפרט".

את הלכי הרוח מסכם **אבנר גולוב**, בוגר טרי של בית ספר לאודר לממשל דיפלומטיה ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי: "באנו ללמוד כדי לשפר את העשייה, כיוון שמעל לכל חשובה היכולת שלנו להביא את עצמנו לידי מצב בו נוצר מומנטום של עשייה מתמדת שתוביל לשינוי בטווח הארוך".

גם המנהלים, ההוגים והמשתתפים בתכנית, סבורים כי את השפעתה ניתן יהיה לחוש בטווח הרחוק, כפי שסיכם פרופ' אוריאל רייכמן באירוע הסיום של התכנית: "הקריאה שלנו אליכם היא לקום ולעשות מעשה, כל אחד בתחומו ועיסוקו, איש לא ייתן לכם את הדברים על מגש של כסף, עליכם לצאת, לפעול למרות הקשיים שצפויים לכם, ולמתמידים והנחוישים שבניכם, תובטח ההצלחה".

באירוע הסיום החגיגי שנערך במרכז הבינתחומי, נשאו דברים גם שניים מעמיתי התכנית, אחת מהם, **רחל שאקארגי**, קישרה בדבריה בין היכולת להנהיג לבין היכולת לקבל מאחרים, בעיקר בתקופה זו: "כפי שבסוכות אנו פתוחים לקבל אושפיזין, שהם אנשים וערכי יסוד העשויים להעשיר ולתרום לחיינו, כך גם תכנית "תקווה" פתחה אותנו בפני אושפיזין שכולו בדמותם של העמיתים המשתתפים בה, איש איש ורעיונותיו, איש איש ותרומתו".

דיפלומטיה ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי הרצליה, **ד"ר יצחק ברזין**, חבר סגל בבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי הרצליה **עו"ד דבורה חן**, לשעבר מנהלת המחלקה הפלילית-ביטחונית בפרקליטות המדינה, **דפנה ריצ'מונד-ברק**, מרצה בבית ספר רדזינר למשפטים במרכז הבינתחומי ומומחים רבים נוספים

"המטרה הייתה לאסוף סטודנטים מצטיינים, עם קשר חזק לישראל, כך שיוכלו גם ליצור יחד קבוצה עם כוח פעולה והשפעה וללמד אותם חשיבה פוליטית מהי. הרצון הוא להעניק להם את האפשרות לרדת לעומקה של המחשבה הפוליטית הקלאסית לצד דיונים על סוגיות בוערות ואקטואליות" מסביר פרופ' פיטר ברקוביץ'.

מעבר לעיסוקים הרציניים התכנית כללה מדבר בלתי פורמאלי, של סיורים, סדנאות ומופעי תרבות ובידור. הסטודנטים זכו לסיור מקיף בבית המפשט העליון בירושלים כולל שיחה כנה ופתוחה עם נשיאת בית המשפט העליון, **דורית בייניש**, בשיחה עמוקה על הקשר בין משפט, נורמות, ערכים ומנהיגות. בחלק האומנותי של התכנית, זכו משתתפי התכנית לערב מוזיקלי ייחודי עם היוצר **אסף אבידן** ב"זאפה" תל-אביב, וכן לחוויית המחול "ראשס" של להקת **ענבל פינטו** במרכז סוזן דלל, אשר כללה גם שיחה מאחורי הקלעים עם היוצרים.

במהלך השבועות בהם שהו הסטודנטים יחדיו נוצרו חברויות חדשות חוויות וקשרים. על כמה מהם מספרים בוגרי המחזור הראשון. **דונה לוי**, בוגרת לימודי תקשורת ומשאבי אנוש באוניברסיטת חיפה: "ההרגשה הייחודית של פגישה עם אנשים כל כך מוכשרים מדיסציפלינות שונות פתחה עבורי צוהר לעולמות שלא הכרתי, סייעה לי לקבל מבט על תחומים נוספים, ובהחלט יצרתי כאן חברויות חדשות שילכו איתי הלאה".

עמיתה אחרת בתכנית, **הדר לוי**, הלומדת לקראת תואר בכלכלה במסגרת תכנית אמירים באוניברסיטה העברית, מוסיפה: "הרצון האישי

כאשר נשאל פרופ' פיטר ברקוביץ' מה היה רוצה לשמוע בעוד 20 שנה מסטודנט שהשתתף בתכנית "תקווה" הוא הרהר קלות ואז ענה: "אם בעוד 20 שנה מהיום אפגוש משתתף בתכנית "תקווה" שייגש אלי ויפתח במשפט 'חשבתי על דבר מה חדש...' מבחינתי עשינו את העבודה שלנו כראוי. כיוון שהמטרה היא לגרום לאנשים ראשית כל לחשוב על הרעיונות ואז לתרגמם למעשה".

במהלך השנה הקרובה מתוכננות פעילויות נוספות לעמיתי "תקווה", לצורך יצירת ארגון בוגרים ובניית שיתופי פעולה ומפגשים קבועים. בשנה הבאה צפוי המחזור השני של התכנית לצאת לדרך, אז אם אתם רואים עצמכם כמנהיגים ותווי דרך, התכנית מיועדת בדיוק עבורכם.